

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
2024/6448

Vår ref
24/3458-

Dato
4. september 2024

**Dokument 8:173 S (2023-2024) Representantforslag fra
stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner og Tina Bru om
en nordisk produktivitetskomisjon**

Jeg viser til brev fra Finanskomiteen 24. juni 2024, der det bes om min vurdering av representantforslag 8:173 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner og Tina Bru om en nordisk produktivitetskomisjon.

Forslagsstillerne viser til at produktivitetsutviklingen har stor betydning for velferden, og at svakere produktivitetsutvikling er en felles utfordring i Norden. Forslagsstillerne peker også på at det er forskjeller i offentlig ressursbruk mellom de nordiske landene. Videre viser de til at Danmark og Norge tidligere har hatt produktivitetskommisjoner, og at regjeringen i Sverige satte ned en nasjonal komisjon i april 2023 som skal levere sluttrapport neste år. I Danmark har en reformkomisjon nylig levert tre rapporter.

Forslagsstillerne mener at regjeringen bør ta initiativ til en felles nordisk produktivitetskomisjon for å analysere årsakene til svakere produktivitetsutvikling i Norden som helhet og i det enkelte land og foreslå produktivitetsfremmende tiltak.

I Perspektivmeldingen 2024, som ble lagt fram i august i år, drøftes produktivitetsutviklingen i Norge og andre land. Det vises til historiske drivere av produktivitet og hvilke krefter vi antar vil spille en rolle framover. Vi peker i meldingen på at i offentlig forvaltning vil høyere produktivitetsvekst kunne bidra til at vi kan tilby bedre tjenester til lavere kostnader eller opprettholde et gitt nivå på tjenesteyting med lavere ressursbruk. Høyere produktivitetsvekst i offentlig sektor kan også redusere behovet for økt sysselsetting i sektoren. Det vil bedre handlingsrommet i finanspolitikken, samtidig som det frigjør arbeidskraft til andre næringer. Høyere produktivitetsvekst i privat sektor som følge av ny teknologi, nye produksjonsmetoder og nye måter å organisere arbeidet på, kan overføres til offentlig sektor og øke produktiviteten der.

Produktivitetskommisjonen gjorde en omfattende analyse og hadde mange forslag til tiltak under sitt arbeid. Regjeringen jobber kontinuerlig med politikk på mange av områdene som ble trukket fram av kommisjonen.

Lavere produktivetsvekst er også et viktig tema for internasjonale diskusjoner som vi deltar i. OECD har hatt produktivitet på dagsorden i mange år, og det er utarbeidet mange notater og rapporter om produktivetsveksten i medlemslandene, herunder de nordiske landene, og om politikk for å øke produktiviteten. Se blant annet

<https://www.oecd.org/en/topics/productivity-and-long-term-growth.html> og

<https://www.oecd.org/en/about/programmes/global-forum-on-productivity.html>. I OECD sin siste landrapport om norsk økonomi, som kom rett før sommeren, er det også en gjennomgang av tiltak for økt effektivitet i Norge. Det ble særlig lagt vekt på offentlig sektor.

På et møte mellom de nordiske finansministrene i juni i år diskuterte vi utviklingen i produktivitet. Utgangspunktet for diskusjonen var presentasjoner fra den svenske produktivitetskommisjonen. Vi var i diskusjonen enige om verdien av nordisk erfaringsutveksling og samarbeid på dette området, og det ble lagt vekt på at økt produktivetsvekst bør være en sentral del av arbeidet med å styrke nordisk og europeisk konkurranseevne.

De nordiske landene står overfor mange av de samme problemstillingene, men det er også vesentlige forskjeller. For eksempel har Norge en særegen utfordring ved at en stor petroleumssektor etter hvert vil trappes ned i takt med at petroleumsressursene på norsk kontinentalsokkel tappes ut, slik vi har beskrevet i Perspektivmeldingen 2024. Norge har også et større handlingsrom i offentlige budsjetter enn våre nordiske naboer som følge av statens finansielle formue. I tillegg vil flere av forholdene som er med å påvirke utviklingen i produktiviteten har hjemme, ha sitt opphav i land utenfor Norden. Snarere enn en felles nordisk kommisjon anser jeg at det for Norges del vil være mer formålstjenlig med fortsatt målrettet arbeid i Finansdepartementet og andre departementer med sikte på en mer produktiv økonomi i lys av de særskilte utfordringene vi står overfor.

Regjeringen jobber for å verne om og videreutvikle den norske velferdsmodellen. Som et ledd i dette må oppgaver løses smartere. Som pekt på i Perspektivmeldingen 2024, vil regjeringen legge til rette for mer effektiv offentlig ressursbruk, bedre planlegging og forebygging, gode rammevilkår for et produktivt og innovativt næringsliv, mer effektiv politikk i omstillingen til lavutslippssamfunnet, ansvarlig forvaltning av naturressurser, skape trygghet ved å styrke sikkerhet og beredskap samt fremme internasjonalt samarbeid.

Med hilsen

Trygve Magnus Slagsvold Vedum